

Handläggare: Anders Lundin
Telefon: 08 508 28 861

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2012-05-22 p 19

Hamnverksamhet Loudden

Yttrande till mark- och miljödomstolen – mål M 900-11

Förvaltningens förslag till beslut

1. Miljö och hälsoskyddsnämnden avstyrker yrkandena från Stockholms hamn AB.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden avstyrker yrkandena, från Lidingö Stad, avseende ytterligare inskränkning av tider för lastning och lossning samt skärpta bullervillkor.
3. Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår ett nytt villkor för buller, i form av ett prövotidsförordnande med följande lydelse: "Hamnen ska i samråd med tillsynsmyndigheten och Lidingö Stad under en prövotid utreda dels möjligheten att minska bulleremissioner från verksamhetsområdet till en sådan nivå att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostad inte överstiger Naturvårdsverkets riktvärden för nyetablerad industri samt, för lågfrekvent buller, riktvärdena i Socialstyrelsens allmänna råd om buller inomhus (SOF 2005:6), dels förutsättningarna att genom avtal med trafikerande rederier minska bulleremissioner. Utredningen ska omfatta en miljö-medicinsk undersökning. Resultatet av utredningarna samt förslag till åtgärder och slutliga villkor ska ges in till mark- och miljödomstolen inom ett år från lagakraftäggande dom. De förslag till slutliga villkor som ska ges in till miljödomstolen ska föreskriva krav på viss teknik eller skyddsåtgärd och/eller begränsningsvärden och hur dessa ska verifieras. Under prövotiden och tills annat bestämts får buller från verksamhetsområdet inte ge upphov till högre ekvivalenta ljudnivåer utomhus vid bostäder som frifältsvärden än 55 dBA kl 06-18, 50 dBA kvällar kl 18-22 samt 45 dBA nätter kl. 22-06. Beträffande momentana ljud nattetid får 60 dBA inte överskridas."

4. Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker Lidingö stads yrkande om tidsbegränsning av tillståndet.
5. Justera beslutet omedelbart.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation beslutade i januari 2011 att ge tillstånd till Stockholm Hamn AB:s, (bilaga 1) verksamhet i Louddens oljehamn. Tillståndet förenades med ett antal villkor. Tillståndsbeslutet har överklagats, till mark- och miljödomstolen (MMD), av såväl Lidingö Stad, (bilaga 2), som Stockholms hamn, (bilaga 3). Miljö och hälsoskyddsnämnden har inte överklagat tillståndet men har fått möjlighet att yttra sig över ärendet.

Bakgrund

Ärendet utgörs av Stockholms Hamn AB:s tillstånd att bedriva verksamhet i Louddens oljehamn.

Enligt 9 kap 6 § miljöbalken och Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, bilaga 1, punkt 63.10 behöver Stockholms Hamn AB (Hamnen) tillstånd för sin verksamhet. Tillståndsplikten för kajer som kan ta emot fartyg av en viss storlek (bruttodräktighet överstigande 1 350) infördes i och med att miljöbalken trädde i kraft den 1 januari 1999. På grund av att hamnverksamheten tidigare inte varit tillståndspliktig var oljehamnen dessförinnan inte prövad. Däremot har flera av de företag som bedriver verksamhet i Loudden egna miljötillstånd.

Länsstyrelsen remitterade tillståndsansökan i november år 2009. Miljö- och hälsoskyddsnämnden yttrade sig i ärendet vid sammanträde 2010-02-04.

Nämnden tillstyrkte ansökan med egna skrivningar om avfalls-, dagvatten- och kemikaliehantering:

- Avfall som uppkommer i verksamheten och som kan komma att uppsamlas från fartyg ska hanteras så att återanvändning eller återvinning främjas, bland annat genom att olika avfallsslag hålls isär.
- Utgående halter av mineralolja respektive aromater från oljeavskiljaren för oljeförorenat dagvatten får inte överstiga 10 mg/l på enstaka prov och inte 5 mg/l räknat som ett medelvärde över året.
- Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras och hanteras så att eventuellt läckage och spill inte förorenar mark, grundvatten, ytvatten eller luft. Förvaringsplats för farligt avfall ska märkas liksom olika avfallsslag inom platsen. Vid alla arbeten i anslutning till vatten ska åtgärder vidtas för att undvika risk för oljespill och annan förorening från maskiner och dylikt.

Länsstyrelsen meddelade, den 18 januari 2011, tillstånd till verksamheten.

Tillståndet innehåller följande villkor:

- Om inte annat framgår av nedan angivna villkor ska verksamheten bedrivas i överensstämmelse med vad bolaget har uppgett eller åtagit sig i ärendet.
- Bolaget ska planera och bedriva verksamheten inom hamnen så att mängden hanterat gods inte överstiger 2 200 000 ton per år.
- Bolaget ska senast den 1 juli 2013 utrusta de kajplatser som nyttjas inom det tillståndsgivna hamnområdet med de tekniska anordningar som behövs för att de fartygstyper som förväntas regelbundet trafikera hamnen ska kunna erbjudas anslutning för matning av land-el. Bolaget ska senast den 1 juli 2012 lämna in en plan för hur arbetet ska genomföras till tillsynsmyndigheten.
- Ingen lastning eller lossning av tankfartyg får ske nattetid (kl. 22-07). Tillsynsmyndigheten får medge enstaka undantag från detta.
- Buller från verksamhetsområdet (land- och vattenområdet) ska begränsas så att det som begränsningsvärde inte ger upphov till högre ekvivalenta ljudnivåer än följande.

Områdesanvändning	Ekvivalent ljudnivå i dBA		
	Dag kl. 07- 18	Kväll kl. 18-22 samt lör-, sön- och helgdag kl. 07-18	Natt kl. 22-07
Arbetslokaler för ej bullrande verksamhet	65	60	55
Bostäder och rekreationsytor i bostäders grannskap samt utbildningslokaler och vårdbyggnader	55	50	45 (gäller inte vid utbildningslokaler)
Områden för fritidsbebyggelse och rörligt friluftsliv där naturupplevelsen är en viktig faktor	45	40	40

Momentana ljud nattetid (kl. 22-07) får maximalt uppgå till 55 dBA. De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar. Kontroll ska ske senast sex månader efter det att tillståndet har vunnit laga kraft och därefter minst en gång vartannat år.

- För utsläpp av vatten från OFA-anläggningen ska följande begränsningsvärden gälla.

Parameter	Begränsningsvärde
Oljeindex, enstaka prov	10 mg/l
Oljeindex, årsmedelvärde	5 mg/l

Utgående vatten ska analyseras med avseende på oljeindex varje månad som OFA-anläggningen är i drift. Årsmedelvärdet avser medelvärdet av under året uttagna månadsprov.

- Avfall som uppkommer i verksamheten eller som kan komma att uppsamlas från fartyg ska hanteras så att återanvändning och återvinning främjas, bland annat genom att olika avfallsslag hålls isär. Avfall ska förvaras och hanteras så att eventuellt spill eller läckage inte förorenar mark, grundvatten, ytvatten eller luft. Förvaringsplats och kärl ska vara märkta med aktuellt avfallsslag.

- Saneringsutrustning ska finnas lätt tillgängligt för att eventuellt spill av petroleumprodukter, drivmedel eller andra kemikalier inom verksamhetsområdet snabbt ska kunna saneras och hindras från att nå omkringliggande mark- och vattenområden.
- Ett reviderat program för egenkontroll av verksamheten ska inges till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter det att detta beslut har vunnit laga kraft. Kontrollprogrammet ska redovisa hur förordningen (1998:901) om verksamhetsutövers egenkontroll kommer att uppfyllas.
- Senast sex månader innan verksamheten avslutas ska en anmälan med förslag till åtgärder för återställande av platsen lämnas till tillsynsmyndigheten.

Giltighetstid

Tillståndet gäller tills vidare.

Delegation

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att:

- besluta om ytterligare rening samt fastställa ytterligare villkor som kan behövas rörande utsläpp av vatten från OFA-anläggningen
- medge enstaka undantag avseende lastning och lossning av tankfartyg nattetid

Överklagan och yrkanden

Lidingö stad och Hamnen har överklagat tillståndsbeslutet.

Lidingö Stad yrkar att:

- Lastning och lossning endast får ske vardagar dagtid (07-18).
- Ljudnivåerna begränsas så att de inte överskrider Naturvårdsverkets rikvärden för externt industribuller nyetablering.
- Tillståndet tidsbegränsas till 10 år.

Hamnen yrkar att

- Villkor 2 undanröjs: Bolaget ska planera och bedriva verksamheten inom hamnen så att mängden hanterat gods inte överstiger 2 200 000 ton per år.
- Villkor 3 undanröjs: Bolaget ska senast den 1 juli 2013 utrusta de kajplatser som nyttjas inom det tillståndsgivna hamnområdet med de tekniska anordningar som behövs för att de fartygstyper som förväntas regelbundet trafikera hamnen ska kunna erbjudas anslutning för matning av land-el. Bolaget ska senast den 1 juli 2012 lämna in en plan för hur arbetet ska genomföras till tillsynsmyndigheten”. Bolaget kan möjligen godta ett utredningsvillkor i frågan.
- Villkor 4 undanröjs: Ingen lastning eller lossning av tankfartyg får ske nattetid (kl. 22-07). Tillsynsmyndigheten får medge enstaka undantag från detta.
- Villkor 5 avseende buller från verksamheten undanröjs.
- Att inte delegera rätt att besluta om ytterligare rening samt fastställa ytterligare villkor som kan behövas rörande utsläpp av vatten från OFA-anläggningen.

Länsstyrelsen har avstyrkt bifall till samtliga yrkanden som framställts.

Förvaltningens synpunkter och förslag kring framställda yrkanden

Förvaltningens behandlar parternas yrkanden sammanhållet utifrån aktuellt villkor.

Bullervillkor och begränsad tid för lastning och lossning

Miljöförvaltningen anser att den av Lidingö stad yrkade skärpningen av bullervillkoret och begränsningen av tider för lastning och lossning skulle, i dagsläget, innebära att hamnens verksamhet omöjliggörs. Lidingö stads yrkande om skärpt bullervillkor och att lastning och lossning endast får ske vardagar dagtid (07-18) föreslås därför avstyrkas. Hamnens yrkande att bullervillkor inte alls ska föreskrivas är heller inte acceptabelt och yrkandet ska därför avstyrkas.

En förbättring av bullersituationen är dock önskvärd varför förvaltningen föreslår ett provotidsförordnande. I likhet med vad som gäller för Värtahamnen/Frihamnen, (beslut i Miljöverdomstolen mål nr M 1956-10), föreslås därför ett villkor enligt nedan:

”Hamnen ska i samråd med tillsynsmyndigheten och Lidingö Stad under en provotid utreda dels möjligheten att minska bulleremissioner från verksamhetsområdet till en sådan nivå att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostad inte överstiger Naturvårdsverkets riktvärden för nyetablerad industri samt, för låg-frekvent buller, riktvärdena i Socialstyrelsens allmänna råd om buller inomhus (SOFs 2005:6), dels förutsättningarna att genom avtal med trafikerande rederier minska bulleremissioner.

Utredningen ska omfatta en miljömedicinsk undersökning. Resultatet av utredningarna samt förslag till åtgärder och slutliga villkor ska ges in till miljödomstolen inom ett år från lagakraftäggande dom. De förslag till slutliga villkor som ska ges in till mark- och miljödomstolen ska föreskriva krav på viss teknik eller skyddsåtgärd och/eller begränsningsvärden och hur dessa ska verifieras.

Under provotiden och tills annat bestämts får buller från verksamhetsområdet inte ge upphov till högre ekvivalenta ljudnivåer utomhus vid bostäder som frifältsvärden än 55 dBA kl 06-18, 50 dBA kvällar kl 18-22 samt 45 dBA nätter kl. 22-06. Beträffande momentana ljud nattetid får 60 dBA inte överskridas.”

En samordning av hamnens bullerutredningar kan lämpligen ske.

Tidsbegränsning av tillstånd

I Värtan-Frihamnen-Loudden har Stockholms stad arbetat under flera år för att hitta lösningar för hur hamnverksamheten kan tillgodoses samtidigt som en ny vattennära bebyggelse utvecklas. Inriktningen är att Värtan-Frihamnen blir en renodlad färje- och kryssningshamn och en ny port till Stockholm. Samtidigt frigörs mark för ny bebyggelse i attraktiva lägen. Containerhanteringen flyttas till Norvik i Nynäshamn och oljehanteringen på Loudden läggs ner när berörda intressenter lagt fast en alternativ placering. På grund av stadens långt gående planering för Norra Djurgårdsstaden har markupplåtelseerna för oljebolagen i hamnen tidsbegränsats till år 2016 med möjlighet till tre års förlängning.

Miljöförvaltningen är väl medveten om att den möjlighet till tidsbegränsning av tillstånd, som återfinns i balkens 16 kap 2§, främst tar sikte på verksamheter med mycket stor miljöpåverkan men har trots detta yrkat att oljebolagens tillstånd ska tidsbegränsas. Miljöförvaltningens uppfattning är, mot bakgrund av den komplexa situationen och det pågående utvecklingsarbetet i området, att motsvarande begränsning bör gälla för oljehamnen. Lidingö stads yrkande om tidsbegränsning

av tillståndet föreslås därför tillstyrkas. Tidsbegränsningen samordnas lämpligen med de tider som gäller i tillstånden för de bolag som är verksamma i hamnen.

Hamnens övriga yrkanden

Förvaltningen föreslår att Hamnens övriga yrkanden, avseende villkor kring hanterad godsmängd, elanslutning av fartyg och att den meddelade delegationen ska undanröjas avstyrks.

Förvaltningens sammanfattande förslag

Förvaltningen har i övrigt inget att invända mot länsstyrelsens tillståndsbeslut då detta i huvudsak överensstämmer med nämndens synpunkter i yttrandet 2010-02-04. Sammanfattningsvis föreslås därför att nämnden avstyrker samtliga yrkanden från Stockholms hamn AB och Lidingö stads yrkanden i de delar som avser skärpta bullervillkor och ytterligare inskränkningar i tiden för lastning och lossning. Förvaltningen föreslår att nämnden tillstyrker Lidingö stads yrkande om tidsbegränsning av tillståndet.

Slut.

Bilaga 1 Tillstånd enligt miljöbalken till hamnverksamhet vid Loudden

Bilaga 2 Komplettering av överklagande av Länsstyrelsen

Bilaga 3 M 900/11 Tillstånd till hamnverksamhet